

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narečnine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 53.

V Ljubljani, v sredo 5. marca 1902.

Letnik XXX.

Državni zbor.

Dunaj, 4. marca.

Proračunska rasprava.

„Pusta in prazna“ je zopet danes poslanska zbornica. Živinska kuga, ljudsko štetje, pelagra in enaki predmeti niso zanimivi za ušesa, ki so navajena na grom in strelo ter bobneče povodni razpaljenih govorov. Ravno kar naštejem 63 poslancev v zbornici, ki si preganjajo dolgčas s pogovori o vremenu in drugih vsakdanjih vprašanjih; 10 poljskih poslancev pa že zaradi lepšega nad eno uro posluša svojega tovariša dr. Wielowieyskega, ki resno in stvarno predava o prašičji in goveji kugi, veterinarski pogodbi z Nemčijo, o prašičji kugi, živinskih semnjih in sploh o takih gospodarskih vprašanjih, ki jako zanimajo vsakega kmeta, a malokateriga politika. Vendar pa je to gospodarsko vprašanje tako važno, da bi zaslužilo večjo pozornost. Ker pa »Narod« trdi, da sem jako natančen poročevalec, dasi moram to hvalo odklanjati, in jo prepuščati drugim, pripomnim še, da je včeraj dr. Kos jako ganljivo opisaval gališke razmere, ki so baje precej podobne turškim.

Rumunski poslanec dr. Lupu iz Bukovine, ki je sicer jako navdušen za nemški drž. jezik, je v svojem govoru pokazal malo navdušenja za politično upravo v Bukovini. Navajal je tudi dokaze za svojo trditev, da suženstvo še jako lepo in bujno cvete v Evropi. Goriški poslanec dr. Verzegnassi je razlagal svojim štirim somišljenikom, trem vladnim zastopnikom in dvema stenografoma, da sta »pelagra« in »malarija« jako neprijetna gosta na Furlanskem in da vlada jako zanemarljivo in prezira italijansko prebivalstvo, ker ne prežene koruzne bolezni in nadležne mrzlice.

Gor. avstrijski poslanec Plass je jako vesel, da je v zbornici zopet tako lep red in mir in da reditelji nimajo posla. Žalosten pa je, ker vlada premalo skrbi za poljedelstvo. Vse nadloge tarejo našega kmeta, a cigan je danes v Avstriji svobodnejši

mož, nego izmučen in marljiv kmetovalec. Avstrija iz političnih ozirih podpira Ogrce ter zanemarljivo svoje državljane. Vlada naj torej z vso odločnostjo varuje avstrijske koristi.

Srbski poslanec iz Dalmacije dr. Kvekić se pritožuje, da je v Dalmaciji preveč političnih strank, a premalo denarja. Srbi so, pravi govornik, najboljše ljudje na božjem svetu, zato so hrvatski sodeželanji skrajno nestrpni, ker nečejo veljati za Srbe.

Današnji prvi govornik, dunajski antisemit Steiner, je stvarno razpravljal razna soc. vprašanja, potem se je bavil z dobrodelnimi zavodi na Dunaju, vzgojo mladine, norišnicami, bolnišnicami itd.

Za njim dobi besedo Spinčić, ki z ozirom na Bartolijev govor dokazuje z raznimi dejstvi, da so vse italijanske pritožbe o zatiranju italijanske narodnosti v Primorju popolnoma neutemeljene. Govornik ostro graja politično upravo v primorskih deželah, ki vedé ali nevedé goji irredento. Vlada dopušča, da italijanska večina v dežel. zboru istrskem brezozirno tepta pravice in prezira koristi slovanske večine prebivalstva. Na razne pritožbe in interpelacije osrednja vlada ali ne odgovarja ali pa se sklicuje na poročila svojih podrejenih organov. Prav je, da min. predsednik zagovarja in brani svoje uradnike, ali če se prepriča, da se poročila nižjih uradov ne ujemajo z dejstvi, potem je njegova dolžnost, da zaukaže svojim uradnikom pri politični upravi, da varujejo zakon in branijo pravico proti vsakemu. Žal, da čujemo le besede in prazne obljube. Zato: Caveant consules!

Poljski soc. demokrat Daszynski je s svojo živahnostjo privabil še precej poslušalcev, a novega o gališki upravi ni vedel povedati. Novo je bilo le to, da vlada prezira žide. Daszynski je vendar iz Galicije, pa tudi na Dunaju bi se mogel prepričati, da židje niso brezpravni. Do 5. ure sta govorila še štajerska poslanca Posch in Malik.

Nova koncesija Italijanom.

Mej tirolskimi Lahi in dunajsko vlado se že dalj časa vrše pogajanja, kako bi se omogočilo mirno zborovanje v tirolskem dež. zboru, posebno pa, da bi italijanski poslanci odnehali od obstrukcije, s katero so pričeli v zadnjem zasedanju. Preporna zadeva je bila in je še sedaj avtonomijsko vprašanje. Ker pa na sporazumljenje v tem vprašanju nikakor še ni misliti, skuša vlada pridobiti Italijane z drugimi koncesijami. Lahi sicer zahtevajo, da se jim dovoli pravoslovna fakulteta v Trstu, vlada pa pravi, da to vprašanje sedaj tudi še ni dozorelo, pač pa je mogoča ustanovitev take fakultete v Tridentu. No, te bi jim konečno nihče ne zavaljal, ker so se svojedobno nekateri listi sprijaznili celo z ustanovitvijo popolne univerze v Tridentu, a Jugoslovani morajo pri tem zahtevati, da vlada upošteva tudi želje mnogo številnejšega slovenskega in hrvaškega naroda. Morda pa na Dunaju čujejo samo one, ki s silo zahtevajo izvedbo svojih zahtev, in ima gluha ušesa za povišne, a tembolj opravičene prošnje.

Preskušnja iz verouka.

Poljski klub se je v svoji včerajšnji seji pečal s proračunom za naučno ministerstvo. Pri tej priliki so vsi go. orniki izražali željo, naj se v smislu sklepa dež. zbora zahteva od naučnega ministra, da uvede obli. gatni izpit iz verouka pri zrelostnih preskušnjah. Klub se je strinjal s to izraženo željo in je torej nada, da se to pokaže v zbornici v obliki konkretnega predloga.

Ministerska kriza v Italiji.

Kriza, ki jo je povzročila prva brezuspešna volitev predsednika italijanske zbornice, se še sedaj ni definitivno podela. Sicer ministerstvo vztraja na svojem mestu, ker kralj v sedanjih razmerah pač ni hotel posegati v sršenovo gnezdo, in tudi moža za mesto ministra za javna dela bodo dobili brez posebnih težav, a glavno, to je predsedniško vprašanje, še ni rešeno. Sedaj se pač poroča iz Rima, da so se merodajni

krogi zedinili tudi glede tega vprašanja ter določili posl. Biancherija za prihodnjega predsednika. Kralj se je s tem možem že dvakrat razgovarjal ter ga pregovoril, da sprejme ponujano mu mesto. Če se ta vest uresniči, potem bo Zanardellijev kabinet izvan vsake zadrege, ker morda bodo glasovali zanj celo socialisti. Biancheri pripada zbornici že od leta 1853 ter je že bil predsednik okoli l. 1860. Odstopil je povodom padca Minghettijevega v l. 1876, a Depretis in Crispi sta ga toplo priporočala v zopetno izvolitev, ki je pa ni sprejel. To je dokaz, da uživa obče spoštovanje tudi pri opoziciji.

Poroča se pa ob enem, da je Biancheri stavil vladi gotove pogoje ter mej drugim zahteval, da zavzame ista bolj konservativno stališče. Za vlado pomeni torej ta kandidatura dvojni poraz: zadovoljiti se bo morala z možem precej opozicijskim, ob enem pa še marsikaj opustiti, kar ima v svojem liberalnem načrtu.

Izpraznjeno mesto za javna dela prevzame pravosodni minister Coccu-Ortu, pravosodni minister pa postane poslanec Grippo.

Angleško poročilo o porazu pri Klerksdorpu.

O najnovejšem angleškem porazu pri Klerksdorpu, kjer so izgubili Angleži veliko število »praznih« vozov, veliko konj in klove koliko vojakov, je poslal sedaj lord Kitchener obširneje poročilo, v katerem pa marsikaj zamolči, kar bi posebno neprijetno udarilo na ušesa londonskih državnikov.

Po Kitchenerjevem poročilu je vodil angleški oddelek polkovnik Andersen. Ta je sedaj prišel v Kraalpan z 9 častniki in 245 možmi. Toliko moštva mu je ostalo od cele armade. Dne 25. februarja — po drugih virih že dan poprej — je oddelek jel prodirati proti Klerksdorpu. Kakih deset minut pred mestom so Buri izvršili prvi napad, katerega so pa odbili pešci s sodelovanjem velikih topov. Kmalu nato so pa Buri ponovili napad, približali so se Angležem na

LISTEK.

[6] Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prev. Krilič.

VIII.

Ta dogodek je jako vznemiril strica Maksima. Pred kratkim časom si je omislil knjig o fiziologiji, psihologiji in pedagogiki in s svojo navadno vztrajnostjo je začel proučavati vse, kar ve znanost o skrivnostnem razviku otrokove duše.

To delo ga je vedno bolj zanimalo, zato so mračna razmišljanja o nesposobnosti za življenski boj, o »črvu, ki se zvija v prahu«, že davno popolnoma izginila iz četverovoglate glave veteranove. Njih mesto je zdaj v ti glavi zavzelo natančno opazovanje, včasih so celo sladke nade ogrevale staro srce. Stric Maksim je vedno bolj izpoznaval, da je narava dečku sicer odpovedala vid, vendar mu pa ni delala krivice v drugih ozirih, deček je bil bitje, ki je bilo nenavadno dovzetno za vse njemu dostopne zunanje utiske. Stricu Maksimu se je dozdevalo, da je poklican zato, da razvije dečkove nenavadne naravne zmožnosti s svojim prodirnim duhom in s svojim vplivom poravnava krivico slepe usode, in da

mesto sebe postavi v vrste boriteljev za pravico življenja — novega rekruta, ki bi bil brez njegovega vpliva nerabljev.

»Kdo ve«, si je mislil stari Garibaldi-janec, »bori se lahko tudi brez kopja in meča. Morebiti se primeri, da oni, ki je krivično razžaljen od usode, sčasoma vzame zanj primerno orožje v roke v obrambo drugih, ki jih je uničilo življenje, in potem ne bom živel zastoj na svetu jaz stari pohabljeni invalid!«

Celo prostomislecem, ki so živeli okoli l. 1840. in 1850, ni bila tuja vera v »skrivnostne usodne odločbe« narave. Ni čuda torej, da je prišel stric Maksim, opazuje razvoj dečka, ki je kazal nenavadne zmožnosti, do prepričanja, da je tudi slepota le »skrivnostna predodločba«. »Nesrečnož za užaljene!« to je bila deviza, ki jo je že zgodaj zapisal na dečkovo bojno zastavo.

IX.

Po prvem pomladnem izprehodu je dečka nekaj dni tresla mrzlica. Nepremakljivo in molče je ležal v svoji postelji, zdaj je nekaj mrmral, zdaj spet nekaj prisluškval. Ves ta čas se je na njegovem obrazu bral značilen izraz začudenja.

»Saj res, deček gleda, kakor da si prizadeva nekaj umeti, česar pa ne more«, je rekla mlada mati.

Maksim se je zamislil in kimal z glavo. Dobro je vedel, da sta se vznemirjenost in nenadna omedlevica dečkova dali razlagati iz velike množice vtiskov, ki jim ni bila kos dečkova zavest; zato je sklenil zunanje vtiske dopuščati k okrevajočemu dečku polagoma, takorekoč, v posameznih oddelkih. V sobi, kjer je ležal deček, so bila okna popolnoma zaprta. Ko je pa deček začel okrevati, so jih odpirali za nekaj časa, potem so vodili dečka po sobah, peljali ga na hodnik in na vrt. Vselej, kadar se je na dečkovem obrazu kazalo nemirno začudenje, mu je pojasnila mati nerazumljive glasove.

»Pastirjev rog se sliši za gozdom«, je rekla mati.

»Zdaj se pa sliši med ačebetanjem vrabcev glas penice... Štorklja kriči na svojem kolesu.« Pred nekoliko dnevi je priletela iz daljnih krajev in stavi gnezdo na starem mestu.

In deček je proti materi obrnil svoj obraz, ki je ž njega sijala hvaležnost, prijel jo je za roko in kimal z glavo ter razumno in pazljivo poslušal njena pojasnila.

X.

Deček je začel povpraševati o vsem, kar ga je zanimalo, in mati ali še pogosteje

*) V Ukrajini postavljajo visoke kole in natikajo na-nje kolesa, ki v njih ptice delajo svoja gnezda.

stric Maksim sta mu pripovedovala o raznih rečeh in živalih, od katerih so prihajali ti ali oni zvoki. Pojasnila materina so bila življenska in so bolj vplivala na dečka ali včasih so bila jako žalostljiva. Mlada žena, ki je sama trpela, je izkušala otožnega obraza in žalostnih oči, iz katerih je odsevala obupna bol in sočutje, svojemu detetu pojasniti pojme o oblikah in barvah. Deček jo je poslušal z napeto pozornostjo, dvigal je obrvi, na čelu so se celo kazale male gube. Videlo se je, da je dečkova glavica imela veliko opraviti s težko nalogo; temna domišljija je jako težko umevala in se je trudila iz podanih pojmov vsvariti si novo predodbo — pa brez uspeha.

Stric Maksim je ob takih prilikah vselej nezadovoljno gubnil čelo. Kadar so pa materine oči postajale solzne in dečkovo lice blede od naporenega premišljevanja, takrat je segel Maksim v pogovor, odpravil je sestro in začel svoja razlaganja in izkušal, kolikor je bilo mogoče, pojasniti dečku vsako stvar s pomočjo prostornih in zvokovih pojmov. Potem je postajalo slepčevu lice mirnejše.

»I, kaka pa je? ali velika«, je vprašal za štorkljo, ki je leno kričala v svojem gnezdu.

Pri tem je deček raztezal svoje roke

5h 25m

100 yardov in s tako silo pritisnili nanje, da se je nskrat splasila in zbežala vprežna živina. Vendar je infanterija po dvcurnem boju zopet pogrnala nazaj nasprotnika in cdelek se je — brez vprežne živine? — pomikal naprej. V tem hipu so pa Buri planili na zadnjo stražo, vrgli se potem z vso silo mej to in levo krilo in s tem provzročili, da je zbežala vsa živina, mej vojaštvom je pa zavladovala obča z mešnjava. Nasprotnik je potem brez posebnega napora popolno porazil posamne oddelke. Bursko moč cenijo na 1200—1700 mož. Boja so se udeleževali z burske strani Delarey, Kemp, Colliers in Lemmer. Kitchener dostavlja, da je poslednji brčkone padel. O angleških izgubah pa še vedno molči, a že iz tega opisa je razvidno, da niso ravno majhne.

Iz brzojavk.

Novi predsednik Brazilijske Republike je izvoljen dr. Rodrigues Alves, namestnikom pa dr. Silviano Brandao. — Demonstracije v Parizu. Pri nedeljskih demonstracijah, ki so jih uprizorili brezposelni delavci, je bilo 11 policijskih agentov nevarno, 25 pa lahko ranjenih. Mej prijetimi se nahaja tudi anarhist Liberted kot glavni provzročitelj nemirov. — Nemiri v Italiji. »Tribuna« poroča iz Consee, da se je večje število manifestantov, večinoma kmetov, zbralo pred občinsko hišo ter jo zažgalo, ker se jim ni ugodilo v zadevi zgradbe neke železnice. — Razpor mej Čile in Argentino. V Valparaiso je došla komisija, ki bo izrekla končno sodbo o mejnem razporu mej tema dvema republikama. — Preiskava proti poljskim dijakom. Proti poljskim gimnazijcem v Gnezu so uvedli hišno preiskavo. Zasedli so zopet »tajno zvezo«. Vsled tega se vrše zrelostni izpiti v kakem drugem mestu. Štirim dijakom so odbili prošnjo za izpit.

Ljubljanski občinski svet.

Čestitka Ljubljane sv. očetu in zahvala sv. očeta.

Predno je včeraj obč. svet prišel svoja posvetovanja (obč. svetnika dr. Tavčarja ni pri seji), vzdignil se je župan in se spominjal 25-letnice papeževanja sv. očeta. Obč. svetniki so stali poslušali župana. Župan je dejal, da se je sklep zbora kardinalov, ki je sklenil, naj se leto, s katerim nastopi sv. oče 25-letnico svojega vladanja, smatra za jubilejno leto, pozdravil po vsem svetu, koder pripoznavajo sv. očeta za vidnega poglavarja katoliške cerkve, pa tudi drugod po izobraženem svetu, kjer starška že radi njegove starosti izredno spoštujejo. Ne samo radi starosti goji svet spoštovanje do njega, ampak tudi radi izredne modrosti in izrednih lastnosti duha in srca in nima ljudi, ki bi mu nasprotni bili. (Kaj pa liberalno glasilo »Slov. Narod«, g. župan? Opomba poročevalca.) Tudi meni, pravi župan, se je potrebno zdelo, da v posebni brzojavki v imenu mesta in prebivalstva, ki je sv. očetu iz srca udano, čestitam sv. očetu. Jubileja se moramo mi veseliti tudi kot Slovani, ki vidimo v sv. očetu iskrenega prijatelja Slo-

Tako je navadno delal pri podobnih vprašanjih, stric Maksim mu je vselej pokazal, kedaj so roke dovolj daleč narazen. Zdaj je deček popolnoma stegnil svoje male rokce, toda stric Maksim je rekel:

»Ne, štorklja je še mnogo večja. Ako bi jo prinesli v sobo in jo postavili na tla, bila bi njena glava višja od stolovega naslonjala.«

»Potem je pa velika...« je rekel deček zamišljeno. »Penica pa tolika«, in on je majčkino oddalil dlani drugo od druge.

»Da, tolika je penica... Zato pa velike ptice nikoli tako lepo ne pojejo kakor male. Penica si prizadeva, da bi bilo njeno petje vsakemu milo. Štorklja je pa resna tica, stoji na eni nogi v svojem gnezdu in gleda okrog kakor strog gospodar za svojimi delavci in glasno mrmra in ne pomisli, da ima hripav glas in da jo lahko slišijo drugi.

Deček se je veselo smejal, ko je slišal ta opis in je za nekoliko časa pozabil, kako se je trudil, da bi razumel materino razlaganje. Vendar so ga materina pojasnila bolj vlekla in se je z vprašanji rajši obračal do nje nego do strica Maksima.

(Dalje prih.)

vanov in katerih važnost vedno naglašava visokega svojega mesta. Župan je nato prebral brzojavno čestitko, katero je odposlal in v kateri povdarja, da je to čestitka tudi v ime duševnega središča katoliški cerkvi vedno zvestega slovenskega naroda in v kateri se izraža želja, da bi Njegova svetost vladal še dolgo časa. Nato je župan prebral o d g o v o r, ki se glasi: »Tebi, obč. svetu in ljubljanskemu prebivalstvu se sv. oče zahvaljuje ter Vas vse iz polnega srca blagoslavlja.« Naj se v zapisniku današnjeseje zabeleži te besede (Dobro klici) Župan: Pohvala mi priča, da sem prav naredil. Nato se župan še spominja zlate poroke nadvojvode Rainerja in naznani zahvalo, katero je prejel na čestitko.

Meščanska godba.

Župan je naznanil, kaj je finančni svet naredil s predlogom obč. svetnika g. Svetka, ki je predlagal v zadnji seji, naj se odbor meščanske godbe da 1300 kron, da mu je s tem omogočeno plačati godbe in da s tem poravnane neke dolgove po tiskarnah. Ta svota naj se izplača pod pogojem, da odbor takoj odpove službe godcem in godbeni inventar izroči mestu. Odbor »Mešč. godbe« je naznanil, da je godcem odpovedal s 1. marcem, finančni odsek je pa izjavil, da nima povoda se dalje posvetovati o predlogu gosp. Svetke.

Preskrbninski užitki mestnim delavcem.

Točke dnevnega reda: O županovem nasvetu glede preskrbninskih užitkov mestnim delavcem in drugim proti dnevnemu plači uslužbenim osebam ter njih vdovam in sirotam, o mestnem delavskem redu, o opravištvu za mestni delavski odbor se odlože, ker so mestni pomožni uradniki želeli, da se zanje napravi poseben od navadnih mestnih delavcev ločeni zaklad, v katerega bi eventualno tudi več prispevali. Odsek je torej županu prvotni načrt vrnil in župan bo predložil načrt z dvema ločenima penzijskima zakladoma.

Sprejem v občinsko zvezo.

Včeraj je občinski svet sprejel v občinsko zvezo 498 oseb, ki so že 10 let neprenehoma v Ljubljani, 38 prošelj je pa odklonil.

Pasji davek.

Župan je finančnemu odseku predlagal zvišanje pasjega davka od vsakega psa na 20 kron, ker pa davek na kolesa ni bil sprejet, je župan tudi predlog o pasjem davku umaknil. Odsek je torej včeraj samo formalno poročal o tem županovem koraku.

Nemška poročila in pritožbe.

Ni je skoro seje obč. sveta, v kateri bi se ne bralo nekaj nemških spisov. Ljubljanski občinski svet se seve glede tega ne bo nikdar postavil na radikalno stališče nemških mest, ki nemške spise zavračajo, kakor zavračajo slovenske spise n. pr. občinski svet celjski, vendar bi se morda vsaj toliko lahko storilo, da bi se v občinskem svetu brale slovenske prestave, katere naj bi preskrbel dotični poročevalec, saj menda vsi občinski svetniki ne razumejo dobro nemščine. Včeraj se je bavil občinski svet z nemški pisano pritožbo kranjske industrijske družbe v zadevi splošne pridobnine. Pritožba se je odklonila.

Domobranska vojašnica.

Ako hoče mesto dobiti prostor za živilsko prekladalnico in kontumačni hlev med bramborsko vojašnico in mestno klavnico, mora preskrbeti za razširjenje domobranske vojašnice drug prostor. V ta namen se je sklenilo kupiti prostor Perdanovih dedičev gospe Kubelke, a ta prostor še ne zadošča. Obč. svet je sklenil kupiti še prostor Slavičin vulgo Krznaričin, ki zahteva za svoj prostor okoli 18.000 kron. Občinski svet da 10.815 kron 20 vin., ako da deželni odbor 7184 kron. Sicer pa ostane obč. svet v tej zadevi pri svojih dosedanjih sklepih.

Peternelelove ulice

za novim dež. dvorcem se otvorijo še letošnjo pomlad. Prispeval bo tudi deželni odbor. Za razne odkupe itd. bo treba 24.110 kron 80 v. Obč. svet bo dal 17.447 kron 18 vin.

»Različni glasovi«.

Mnogoštevilni obiskovalci na galeriji so z zanimanjem pričakovali živahne debate v zadevi stavbišča za drugo gimnazijsko poslopje in mestno tržnico. Zadevo smo svojedčasno že obširno pojasnili. Debate pa ni bilo! Župan je naznanil, da je zadeva stopila v nov stadij, da mu je tekom seje zopet došlo neko pismo g. Delcotta in da je treba novega posvetovanja v odseku, nakar bo obč. svet rešil zadevo v izredni seji. Obč. svetnik Kozak je dejal, da se slišijo o zadevi tako »različni glasovi«, da bi danes ne bilo na mestu razpravljati o stvari.

Nov most čez Ljubljanico.

Posestniki trnovskega predmestja so prosili, naj bi se zgradil nov most čez Ljubljanico pri Opekarški cesti. Ta most bi bil res jako potreben in v »Slovenec« smo na potrebo tega mostu, ki bi bil za razvoj

Ljubljane velike važnosti, že večkrat opozarjali. Obč. svet je včeraj sklenil, da na pravo tega mostu »smatra za potrebno« in je naročil magistratu, naj napravi načrte za železen most. Kedaj se bode ta most res zgradil, tega roka pa obč. svet ni povedal.

Razno.

Račun o končnem stavbnem proračunu za »Mestni Dom« znaša zopet 15.170 kron preko proračuna. Mestni magistrat je to svoto že izplačal, torej obč. svetu ni ostalo drugega, nego potrditi magistratovo postopanje. Za ureditev v uvoza pri de. Fr. Mundovi hiši na Rimski cesti (!) bode treba okoli 5500 kron iz mestne blagajne. Obč. svet je naročil magistratu, naj napravi cenejši načrt. Dovolj se zgradba vile g. Ivanu Knezu na vogalu Kolizejske ulice in ceste na drž. kolodvor s pripombo, da mora zgradbo umakniti od ceste na drž. kolodvor za — 5 metrov, od Kolizejske ulice pa za — 24 metrov. Na Dunajski cesti se bodo za odpeljavo vode s ceste od kolodvorske ceste do pokopališke ceste napravile na dveh straneh ponikovalne jame. Stroški bodo znašali nad 500 K.

Topničarska vojašnica.

»Slovenec« je pred nekaj tedni naznanil, da se del topničarjev preseli iz nove mestne topničarske vojašnice v ljubljansko okolico. Po »Slovenec« je to vest pomenela »Tagespost«. Dementiral te vesti ni nihče. Preteklo soboto je to vest končno zabeležil tudi »Narod«, ki je pa v znani svoji pozabljivosti trdil, da je to vest prva prinesla »Tagespost«. Podžupan Bleiweis je v tej zadevi včeraj interpeliral župana. Župan je dejal, da se število za legarjem obolenih vojakov letos zmanjšuje in je letos za legarjem obolelo le 10 vojakov ter je skušal s izjavo bakteriologa dr. Prausnitzza dokazovati, da ni v poslopju kali bolezni, ampak, da so bacili v opravi in se raztrosijo pri vsakokratnem preseljevanju. Župan je dejal, da je tudi on izvedel iz verodostojnega vira, da lokalno vojaško poveljništvo na vsak način hoče premestiti 3. in 4. baterijo iz mestne artilerijske vojašnice, in sicer bi en del prišel na Dunajsko cesto na dvorišče vojaškega preskrbovališča. Ako se to obistini, moralo bi mesto najodločnejše protestirati in prišlo bi do procesa. Iz vojašnice bi se tako kali bolezni zanesle tudi drugod. Mesto se bode proti temu moralo »brantiti z vsemi štirimi«. Kako se je iz občinskega sveta nadzorovalo grajenje drage mestne topničarske vojašnice, tega župan ni povedal.

Dražje mleko.

Obč. svetnik Lenče je dejal, da je bral v »Slovenec«, da bode, kakor se govori, mlekaricam treba na mitnicah plačevati užitnino in »Slovenec« je tej vesti pristavil: »Cujemo, da hočejo na ta način pomnožiti mestne dobodke. Mlekarice seveda tega ne bodo plačevale, ampak bodo podražile mleko na račun konsumentov«. Obč. svetnik Lenče vprašuje župana, koliko je resnice na tem. Župan je odgovarjal, kakor bi »Slovenec« pisal, da je že sklenjeno pobirati užitnino od mleka, in je rekel, da je bila dotična vest le manevar, »gola perfidija«. Napram tej županovi izjavi konstatiramo, da se je v nekaterih naprednih krogih res razmotrivalo pomnožiti na ta način dobodke mestne blagajnice in kako zamašiti nekaj bodočega deficita. Mesto ima v zakupu užitnino in le vprašanje je, ako bi vlada užitnino na mleko odobrila. Mi smo govorico iz naprednih krogov zabeležili in le veseli nas, da smo s tem pripomogli do izjave, da se ta korak storil ne bo. Tako svojo časni-karsko dolžnost bomo vedno vršili in naj tudi župan govori, ki se širijo o kaki stvari med »naprednjaki« in katere mi zabeležimo, označujo za »gole perfidije«. Župan je dalje dejal, da se je mleko res podražilo in da je prišel misliti na ustanovitev mestne mlekarne, ki bi dobivala od drugod cenejše mleko. Mi dvomimo, da bi se taka naprava dobro obnesla. V slučaju takega »konsuma« bi se okolica tudi v drugih ozirih lahko organizirala proti mestu in tudi mlekarke zadruge na deželi bi v takem slučaju skoro gotovo cene mleka za mesto zvišale. Kar se torej tiče mestne mlekarne, treba je velike previdnosti. Kedaj bode začel župan tudi tako hitro misliti na deželno ali mestno zavarovalnico?

Nemci.

Občinski svetnik Lenče je interpeliral župana o poročilu »Deutsche Stimmen«, v katerem se trdi, da je nova pehotna vojašnica in vodovod zaslugi bivše nemške ve-dine. Županu je bilo seve lahko pobiti to trditve nemškega lista. Kdo je ustanovitelj loterijskega posojila, ki sedaj prav dobro služi, o tej trditvi nemškega lista pa bi bilo dobro boljše pojasniti.

Zaupnica.

Med obiskovalci na galeriji se je po skoro vsaki točki pričelo šepetanje: »Sedaj pride«. »Kaj?« povpraševali so drugi. »Za-

upnica županu«. — In čakali so in čakali smo z njimi mi, pričakali je pa nismo. Okolu pol 8. ure zvečer je župan zaključil sejo.

Dopisi.

Iz Kozjega, 23. februarija. »Sl. Nar.« piše, da sem jaz kriv, da bralno društvo hira. Te laži zamore samo ta verjeti, ki ne pozna naših razmer. Ali ni dr. Piklu znano, od katerega dne je nedelavnost našega društva zapečaten? Morda se bode vedel spominjati, da je sam zabil prvi čavlj v rakev bralnega društva, ko je užaljen, da ni zmagal, izdal liberalno parolo, da morajo njegovi pristaši izstopiti. V malih trgih, kot je Kozje, kjer še imamo precejšnje ostanke nedavno premaganega nemškutarstva, zamore bralno društva samo tedaj sredno delovati, če se združijo vsi slov. krogi v enotno delo. Vsled razkola pa je mnogo i taci gospodov, ki bi radi sodelovali in ki so ostali v društvu, stopilo v rezerv menda iz bojazni, da se jih ne bi na znani perfidni način obiralo po listih. Posledica teh razmer je bila, da se je društvo sicer vzdržalo, a da nikjer ni nastopalo aktivno.

V zadnjih tednih se je na naše veliko začudenje pojavil nov nasprotnik bralnega društva v osebi gospoda Drofenika, po »Sl. Narodu« »miroljubnega, nad strankami stoječega moža«. Ne glede na dejstvo, da bi se o »miroljubnosti« g. Drofenika napisala lahko cela poglavja iz časa, ko je kapelanoval na Dobovi in v Sevnici, pribijemo danes samo to, da je sedaj persona gratissima v hiši našega najdelavnejšega narodnega nasprotnika, gospoda Kragorja, ki si je pridobil za časa volitve v mestni skupini v prid Pommerja predobro znanih zaslug, in ki se je edini iz Kozjega udeležil vsenemškega »parteitaga« v Radgoni. Gospod Drofenik je sedaj vsled nekega ostudnega, zajedno dovolj žalostnega dogodka v bralnem društvu tožil po dr. Piklu, katerega nazori o duhovščini so dovolj znani.

Znano je tudi, na kak način je v Brežicah neki naprednjak v »Narodnem domu« počastil mirno sedeče duhovnike, ki so prišli na dan izvolitve veleč. gosp. žičkarja v deželni zbor tja, s klicem »ven s farje«, svojega šefa, 80letnega vlezaslužnega in plemenitega gospoda dekana in kanonika — in mene

»Slov. Narod« vpije, da sva midva gospoda kaplana obdoližila pri žendarmeriji kot krivca omenjenega umazanega dejanja. To je grda laž! Kako se je žendarmerijska ovadba napravila, kaj se je v nji zapisalo, nas ne briga. Pri obljubljeni razpravi se bode resnica naše trditve dokazala. Brezvestno je sumničenje dopisnika »Slov. Naroda«, ki kratko na malo že ve, da je »Jan-kovičev pristaš vlomil v bralno sobo in ker sobe ni našel odprte, zakrivil lopovščino.«

Grda laž je tudi druga trditev »Sl. Naroda«, da je nastopil kaplan proti bralnemu društvu, ker se v njem »zbirajo malo-vredni fantalini s svojimi ljubiaci«. Če dopisnik kaj ve, naj imenuje njih imena! Cerkevne pevke, ki imajo pod vodstvom organista od nekdanj v bralnem društvu svoje pevske vaje z dovoljenjem veleč. gosp. kanonika, pavšalno sumničiti, dokazuje duševni nivo »Narodovih« dopisnikov.

Prav nič se ne čudim, da me »Narod« dopisnik dolži, da sem napisal zadnji članek s Kozjega v »Slov. Gospodarju«, ter me že tira pred mariborske porotnike. Dopisnik menda halucinira, njegovi razbeljeni možgani kažejo patološke pojave. Lani sem osovrev, ker razmere še niso bile tako skrajno napete, pri sličnem sumničenju potrdil »častno besedo«, da nisem napisal nekega članka. Prepričali so se, da sem govoril resnico, a kljub temu so me ti junaki po svojih glasilih imenovali »dr. Castna-beseda« s prozornim namenom, obuditi sum v krogih, ki ne poznajo naših razmer, da sem prelomil častno besedo. »Calumniare audacter, semper aliquid haeret« — je geslo njihovo. Porotne obravnave bi se pa veselili, bi vsaj naše skrajno žalostne razmere prišle pred forum vsega občinstva.

Smejali smo se, ko smo čitali, da hoče dopisnik »Slov. Naroda« kidati iz raznih »Avgijevih hlevov«. Gospodje, mislite pač svoje?! Kak buronski krik bi vi zagnali, če bi se enemu naših pristašev pripetilo, kar se je vašemu pribočniku, ki je bil radi častikraje pred sodiščem v Celju — par tednov je še le tega — obsojen na štirinajst dni zapora, poostrenih s postom? Kaj bi vi sodili o drugem »inteligentniku«, ki se je pijan valjal v cestnem blatu? To sicer ni nič posebnega in se je že marsikomu pripetilo, a mnogo jih ni, ki najdejo posebno veselje v tem, da se z vidnim zadovoljstvom pri tej priliki še na hrbet vležejo, vse štiri v zrak pomolijo in glasove spuščajo, malo podobne človeškim.

Kako bodete ugovarjali, da se je »izobražene« z nekim bivšim rudarjem prigugal strašno skrivnostno ginjen v gostilno, kjer se je pričel pripraviti z zaslužnim gospodom tajnikom okrajnega zastopa in končno prav po rovtarsko kľofutati? Kaj bi

sodili o »absolutnem narodnjaku«, ki se je in causa sua zagovarjal nemški, ki mora vsprejeti v svoji zadevi nemško razsodbo, ne da bi ga obšla rudača sramu? Kaj si bode slovenski svet mislil o slovenskem »izobraženju«, ki se veče za občinske volitve z našimi pristaši nemške stranke in jim ponuja razna mesta, samo da ugotovi svoji neutešeni želji po osveti?

Se več gradiva imam, pa si ga hočem prihraniti za drugi pot.

Dr. Frančišek Jankovič.

Književnost in umetnost.

Repertoire slovenskega gledališča.

V petek, 7. t. m. se ponavlja opera »Tell«. V nedeljo, 9. t. m. sta dve predstavi: pop. ljudska ob znižanih cenah »Rokovnjači«, zvečer — bržčas zadnjič — opera »Tell«. 11. t. m. v torek, nova izvirna narodna igra s petjem »Divji lovec«, spisal F. S. Finžgar, pevske točke priredil Sachs. Na vrsto pride še ena opera in dramska noviteta.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Ljubljani

Uboj. Z žalostnim slučajem, ki se žali-bog večkrat prigodi, se pečajo danes porotniki. Janez Mihelič p. d. »Primčeva«, 38 let star, samski, posestnika sin v Šmartnem ob Savi, je v noči od 17 do 18. avg. 1901 v družbi nekaterih fantov pil v gostilni Janeza Dolničarja v Hrastju. Prišlo je do prepira in pretepa, pred gostilno pa sta se pozneje sporekla Franc Zajec in Janez Mihelič, ki stoji danes pred porotniki. Pozneje je prišlo do še hujšega boja med fanti Janeza Kamnar »Liparjeva« je, kakor le ta sam pripoznava, Zajca udaril z vilami na glavo, Mihelič je pa Zajca tako poškodoval, da je Zajca nekaj dni potem v ljubljanski bolnici umrl. Mihelič taji, da bi se poškodovanega kaj dotikal. Smrtne poškodbe so bile zadane Zajcu z motiko ali sekuro, ne pa z vilami. Opoludne se je obravnava prekinila in se nadaljuje ob 3 uri popoldne.

Porotne obravnave v Celovcu

Mej vožnja na železnici umorila otroka. Pred celovškimi porotniki je stala včeraj 32letna kuharica Jožefa Hribnik, ki je med vožnjo na železnici pri Porečah svojega novorojenega otroka vrgla skozi stranice v vlak na železniško progo, kjer je otrok mrtev obležal. Hribnik je bila radi tega obsojena na sedem let težke ječe s postom vsak mesec.

Ponarejalec denarja. Ključavničar Andrej Skobatovic, star 21 let, pristojen na Ogorsk, zadnji čas prebivajoč v Celovcu, je napravil ponarejen denar po 5 K, a denar je bil tako nerodno napravljen, da je bil sodarski vajenec Jožef Kaiser takoj prijet, ko je hotel ponarejeni denar nekomu pokazati. Skobatovic je dejal, da je denar napravil le iz radovednosti, da bi se prepričal o svojih sposobnostih. Bil je oproščen.

Mrtva sta našla Mihael in Marija Stromberger pri sv. Martinu. Mož je dobil pred porotniki dve, žena pa šest let težke ječe.

Porotne obravnave v Celju so se začele v ponedeljek, dne 3. t. m. v Celju. Prvi dan sta prišla v razpravo slučaj: K. Apoteker radi uboja in F. Tratenšek radi požiga.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. marca.

Čestitka ljubljanskega mesta papežu Leonu XIII.

Suae Sanctitati Leoni XIII.

Romae.

Ineunte pontificatus Tui anno vicesimo quinto, quem per eximiam Dei gratiam et corporis et animi viribus in Tua tam pro- vecta aetate non imminutis consecutus es, nomine senatus populique Labacensis, quae urbs est caput Carniolae et medius locus totius slovenicae nationis sanctae ecclesiae catholicae incorrupta fide deditae, referre audeo Tuae Sanctitati devotissimas et verecundissimas gratulationes una cum votis omnibusque, ut Omnipotens Deus Sanctitatem Tuam multis adhuc annos conservet in sanctissima sede pontificia in honorem et gloriam sanctae ecclesiae ac perenne solatium fidelium. Consul: Ivan Hribar.

Odgovor:

Domino Ivan Hribar, Consuli Labacensi.

Tibi ac senatui populoque Labacensi beatissimus pater gratias de obsequio agit per amplius et ex animo benedicit.

M. Card. Rampolla.

V slovenskem prevodu se to glasi:

Njega Svetosti Leonu XIII. v Rimu.

Ob začetku 25letnice Tvojega papeževanja, katerega si dosegel po izredni božji milosti ob nezmanjšanih močeh duha in telesa v Tvoji tako visoki starosti, se drznem v imenu starašinstva in ljudstva ljubljanskega, katero mesto je glava Kranjske in središče slovenskega naroda, sveti cerkvi katoliški z neizkvarjeno vero udanega, spo- ročiti Tvoji Svetosti najponižnejše in naj- spoštlivejše čestitke z željami in voščili, da bi Vsemogočni Bog ohranil Tvojo Svetost še mnogo let na presveti papeški stolici v čast in slavo svete cerkve ter trajno tolažbo vernikov. Župan: Ivan Hribar.

Gosp. Ivan Hribar, županu ljubljanskemu.

Tube, starašinstvo in ljudstvo ljubljansko svet oče zahvaljuje za udano čestitko in iz srca blagoslovlja.

M. kardinal Rampolla.

Na adresu o. kr. deželnega šolskega sveta. »Slov. Narod« je objavil čudno vest, da je občesposlovan gosp. nadučitelj Rant dobil ukor od o. kr. deželnega šolskega sveta. Ta pa ni dobil ukora še nikdar, dasi slušbuje že čez štirideset let, in je vedno najzvestejše izpolnoval svojo službo. Poslal je torej »Narodu« popravek. Ta pa dostavlja: »Če se niste dobili graje, jo pa še dobiti, izrekel Vam jo je deželni šolski svet.« Predsednik o. kr. deželnemu šolskemu svetu je ekscelencja baron Hein, in mislimo, da se pač smemo obrniti javno nanj z vprašanjem: Kako pa prihajajo take novice v »Narodu«. Če gre tako daleč, bodo pač ljudje mislili, da je ali »Narod« glasilo o. kr. deželnega šolskega sveta ali pa deželni šolski svet orodje »Slov. Naroda«. Dagošpod Rant ni vseh članu deželnega šolskega sveta dr. Tavčarju, ker ni vseh šefredakterju »Slov. Naroda«, to vemo; a zdí se nam, da to ne daje zadosten razlog za tako postopanje.

Javno predavanje. Danes predava ob 1/8. uri zvečer v »Katoliškem Domu« č. g. kanonik J. Sušnik.

Še nekaj o dr. Ferjančičevem imenovanju. »Narod« pravi, da dr. Ferjančič ni avanziral niti za eden dan prej, kakor je moral avanzirati po svoji kvalifikaciji. Stvar pa menda ni tako huda. Pred par tedni je bilo baje v justičnem ministerstvu gotovo, da dr. Ferjančič ne postane nadsvetnik, ker ste bili namreč sistemizirani le dve nadsvetniški mesti pri dež. sodišču v Ljubljani. Dr. Ferjančič je imenovan extra statum. Če se je že hotelo imenovati tretjega nadsvetnika, naj bi se oziralo na novomeško sodišče, kjer so vsi gospodje preterirani, med njimi g. svetnik Golja, ki je na vrsti in je znan kot izredno priden in delaven predsednik civilnega sodišča v Novem mestu, o katerem je odlična oseba izrekla sodbo, da je eno najboljših. Ako se je torej nakrat napravilo še tretje mesto, naj bi se oziralo na kakkega sodnika, ki kaj dela pri sodišču in ima zasluge pri sodnji. V parlamentarnih krogih se govori, da pojde sedaj dr. Ferjančič v kratkem v penzijo. Ako se ta vest vresniči, tedaj bode gorenjsko-notranjska mesta vendar zastopal penzionist, dasi je »Narod« toliko rohnol proti »penzionistu« gospodu Šumanu.

Liberalna poštenost. Z nenasitno maščevalnostjo preganjajo liberalci goškega kurata g. Ferjančiča. Na vse načine se trudijo, da bi ga še enkrat spravili pred sodišče. »Narod« je pisal, da je goškim obsojencem g. kurat, ko so šli v zapor, napravil slovesno službo božjo s petjem in orglanjem, da jih je izpred oltarja slovesno nagovoril itd. S tem hoče g. kurata nekako denuncirati na državno pravdnštvo. To je prav liberalna poštenost! V resnici je bila tisti dan, ko so odšli obsojenci, ustanovljena peta črna maša za g. Jožefa Jamšek, ki se vsako leto opravlja na isti dan. Izpregovoril ni g. kurat niti besede izpred oltarja. Mislimo, da si iz tega vsakdo lahko naredi sodbo o — goškem tolovajstvu.

Cesarjev dar. Za zgradbo vsled požara zelo poškodovane cerkve v Kočevski Reki je daroval cesar 600 K.

Učiteljske premembe na Tolminskem. Gg.: Ivan Hrast iz Cerknega h sv. Luciji, Josip Kenda iz Idrije na Lubinj, Fer-

dinand Jelinič iz Loga v Podmelec, Josip Rakovšek iz Št. Viške gore v Cerkno, Iv. Gerželj ml. iz Cadrge na Idrijo.

Visoka gosta v Gorici. V petek in soboto sta bivala v Gorici Nj. c. in kr. Vis. nadvojvoda Leopold Ferdinand in Josip Ferdinand, ki sta se ustavila ondi na svojem potovanju.

Osebnost. Izvrševanje zdravniške prakse je odložil g. dr. Valenta star.

Sodni tajniki. Minister je v proračunskem odseku priznal, da treba zboljšati stanje sodnih tajnikov na Češkem, o nadeodbiših moravsko šlezkem in graškem pa je kar zamolčal. O tem je prinesel »Slovenski Pravitelj« daljši članek, v katerem pravi: »Postopati je v istih treh nadsodiških popolnem jednako: dokler se avancement sodnih tajnikov in drugih sodnih uradnikov spleh ne uredi, kakor se je že predlagalo, naj se v istih nadsodiških imenuje »ad personam« za deželnosodne svetovalec jednak odstotni del sodnih tajnikov po njih sedanjem činovnem redu, če imajo že pravico glasovanja (votum). — S tem bo raznim malim zbornim sodiščem tudi znatno pomagano pri sestavi senatov v zmlisu §-a 32 zak. o sodni organizaciji z dne 27. nov. 1886 št. 217 drž. zak. tako, da zaradi pomanjkanja svetovalcev ne bo treba prelagati dragih razprav, kar se je že dogodilo. Sličnemu stanju državno-pravdnških namestnikov bo lahko pomoči, ker je njih število majhno in ker se je nekaterih justično ministerstvo že spomnilo ob zadnjem sistemizovanju. Naloga drž. zbora je torej, da vladi ne stavi samo pohlevne resolucije, nego da jej to imenovanje naloži in določi v proračunu potreben znesek, ki po svoji neznatnosti pač ne bo v nobenem razmerju s krivico, v kateri se sedaj nahajajo rešeni sodni uradniki nasproti državnim konceptnim uradnikom drugih strok, in tudi v še manjšem razmerju z odgovornostjo, katero tem uradnikom nalaga poslovanje o najdražjih državljskih pravicah. Poslanci iz Čehov so doslej storili svojo dolžnost in kakor je bilo čitati v njih listih, se jim je zagotovilo, da se pomakne 50 sodnih tajnikov »ad personam« v VII. činov. razred. Upamo, da ta obljuba je izvirala iz prepričanja o pravi potrebi, ki pa obstoji tudi pri nas.«

Advokaturu odložil je advokat dr. Josip Ostertag v Sežani.

»Grazer Volksblatt«. Včeraj smo poročali, da je dr. Serpp, dopisnik »Grazer Volksbl.« Uredništvo tega lista pa nam je naznanilo, da to ni res. »Grazer Volksbl.« je katol. list in nima nič skupnega z vse-nemškimi nacionalizmom. Bilo bi dobro, da bi oni nemški sodeželani, ki si drža liberalne liste, si rajši naročili ta izvrstno urejevani dnevnik.

Umrl je v Rojanu 65letni Josip Katalan, ki je bil svest sodelavec pri delu za probujo naroda. — V Mariboru je umrl hišni posestnik g. Florijan Wergles. — Umrl je v Ljubljani v Križevniških ulicah št. 7 g. Alojzij Cepuder.

Škofovske konference so se pričele včeraj dopoldne pod predsedstvom kardin. Grusche. Pred pričetkom konference je kardinala obiskal min. predsednik Koerber. Razgovor je trajal pol ure. Sodi se, da je bila povod temu spomenica, ki so jo povodom zadnjih konferenc predložili avstrijski škofi.

Jubilej slovanskega pevskega društva na Dunaju. Jubilejni koncert v proslavo svojega 40letnega obstanka priredi »Slov. pevsko društvo« dne 8. t. m. v veliki dvorani glasbenega društva na Dunaju.

Prispevek za konja je za dobo treh let nakazalo naučno ministerstvo č. g. Iv. Štruklju v Šmartnem pri Litiji v znesku letnih 140 K.

Postave za vojvodino Kranjsko. Ravnokar sta izšli dve knjigi: »Mrliško-ogledovalni red za vojvodino Kranjsko« z dne 29. nov. 1901, št. 20.719 in »Kranjska deželna ustava in deželni zastop.« Obe knjigi se dobta v založništvu Klein & Comp. Sestavil ju je spretno gosp. deželni tajnik Pfeifer.

Povodenj v planinski dolini, ki se je bila minuli teden že nekoliko uletela, zopet narašča in sicer tako naglo in dosledno, da se prebivalci v Dol. Planini, ima-

joči hiše ob takozvani »stari cesti«, boje, da jih bo voda pregnala iz stanovanj. Zadnjič je bila voda 360 cm visoko, sedaj teče že nad 2 m na debelo in še ne vemo, kaj namerava. Posebno močni so pritoki pod »Malim gradom« in potuhnjene »Hoténke« pri Grčarjevcu. Vzrok naraščanja vode utegne biti to, da je zadnji dež raztopil sneg po hribih in privabil vodo v našo dolino. Do Velike noči smo za sedaj pod vodo. Škoda je posebno velika za mlinarje, ki morajo počivati, in za voznike, katerim je izvoz lesa iz nekaterih delov knežjega gozda onemogočen. Vsi trpimo tudi pod nepriliko voziti se po čolnih, kar je kolikortoliko zamudno in nevarno. Vsaka povodenj je doslej zahtevala svoje žrtve. Letos ni sicer še nihče utonil, pač pa je neki liberalni veljak v Lazih pod vplivom svoje strasti pometal iz svojega čolna v vodo nekaj otročajev, ki so hoteli napraviti po vodi kratek izlet. Orožnik je slučajno ta dogodek opazil in ovadil sodnemu oblastvu. Ondi je imenovani vročeglavec dobil za svoj junaški čin 5 dni in 50 K kazni ter na ta način doslej najbolj »noter padel«. — Povodenj privablja tudi radovedneže od raznih krajev gledat naše perijodično jezero in našo nemalo mizerijo. Neki šaljivec se je izrazil: »Kaj pa to delate? Pri Vas je tako, kakor tista pesem pravi: »Tri ure hodá, je sama voda«. — Divje race se v gostih jatah preletavajo od nas na cerkniško jezero in zopet nazaj. Mlada srnica je bila v nevarnosti se potopiti; deček, ki je šel slučajno po cesti, jo je opazil in srečno rešil iz vode. Kaj bo v prihodnje z nami in našo povodnijo, poročamo prihodnjič.

Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v. je priznala deželna vlada Alojz. Muravec v Radovljici, ker je rešil iz vode Fr. Ločnikarja.

Savinja je močno narasla vsled tavanja snega v planinah. Na nekaterih mestih je prestopila obrežje. Tudi Voglajna se je razlila iz struge.

Shod ljubljanskih hišnih posestnikov se bode vršil prihodnji petek.

Vojaška vest. Dragonski polk št. 5, sedaj nastavljen deloma v Gradcu, Mariboru in Slov. Bistrici, je s 1. aprilom premeščen v Dun. Novomesto. Mesto njega pride 4. drag. polk.

Stavka v Gradcu. V Weitzerjevi tovarni za izdelovanje vagonov so sedlarji in jermenarji stopili v stavko.

Sodne razmere v Istri. Na Primorskem, zlasti v Istri, so še dandanes sodišča, ki nočejo umeti še tako jasnih predpisov, ako se gre za izvrševanje jezikovne ravnopravnosti nasproti Slovanom. Tako sodišče je v Piranu, znanem zakrknjenem laškem mestu. To sodišče je ustanovljeno za okraj, ki je po veliki večini naseljen s Slovenci in Hrvati, a na njem rešujejo še vedno dosledno slovenske in hrvatske vloge v italijanskem jeziku. V dokaz naj sledi slučaj iz zadnjih dni. Slovenski odvetnik je kot zastopnik slovenske stranke tožil slovenskega kmeta, a navedeno sodišče je izdalo plačilno povelje z dne 13. januarja 1902, opravilna števil. Cm. II. 1/3 v italijanskem jeziku. Priporočamo našim poslancem, da ta kričeči slučaj, ki pa, kakor rečeno, nikakor ni osamljen, o priliki priobčijo na primer-nem mestu. Mi smo radovedni, ali bo justična uprava našla poguma in sredstev, da pouči laške objestneže v Istri, da so še v avstrijski državni službi, kjer treba zakonske predpise tudi izvrševati.

Še ena žrtev tržaških nemirov. Včeraj je umrl v tržaški mestni bolnišnici Herman Vidjak, eden ranjenih povodom zadnjih izgrekov. Vidjak je bil ustreljen v spodnji del telesa. Ta je torej 15., ki je tržaške dogodke plačal z življenjem.

Aretiranja v Trstu. V noči od nedelje na ponedeljek se je v Trstu dogodilo mnogo aretacij. Neko vojaško patruljo so z neke hiše v starem mestu ometavali s steklenicami za pivu. Kot storilca so aretirali dva kurjača, Antona Sulcuha in Ernsta Janoca, ki sta oba Dalmatinca. Nek delavec je psal vojaško patruljo, ker je zapovedala zapreti neko gostilno, drug delavec je zopet psal podčastnika, ki je vodil patruljo. Oba delavca sta aretirana.

V papirnici v Podgori začne zopet delati tretji stroj. Ker je stroj doslej počival

in je bilo v sled tega odslovljenih večje število delavcev, bodo posledje potrebovali zopet novih delavskih močij.

Ponarejena menjica v zagrebški ljudski banki je bila povod sretiranju akad. slikarja Ivana Gosarja, ki je pripoznal, da je na menjici, glaseči se na 1164 kron, ponaredil razne podpise, mej njimi č. g. Janko Barleta in kanonika dr. Feliksa Suka. Gosar ni v zaporu, ker se ni bati, da bi pobegnil. Tako poroča »Agramer Tagblatt«.

Društva.

(Ciril in Metodov večer) priredita šentpeterski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v četrtek, dne 6. marca l. 1902 v prostorih Hafner-jeve pivarne na sv. Petra cesti. Vspored: Več muzikalnih točk, petje, komično-resno predavanje in otvoritev najnovejše trgovine z »narodnim poprom«. Vstopnina za osebo 20 h. Začetek ob 8. uri zvečer. K prav obilni vdeležbi uljudno vabita vse čl. člane in prijatelje Ciril in Metodove družbe podružnična odbora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. marca. Cesar je daroval povodom jubileja sv. očeta znatno svoto za Petrov novič.

Dunaj, 5. marca. (C. B.) V današnji razpravi je reagiral min. predsednik Koerber na razna izvajanja. Rekel je, da se plemstvo v pol. službi nikakor ne protežira, napovedal ustanovitev novih okr. glavarstev in pomnožitev uradniškega osebja. Minulo leto je bilo naznanjenih 82 248 shodov, od teh bilo prepovedanih le 341, 98 razpuščenih. V nadaljnjem govoru je Koerber naglašal, da morajo uradniki služiti interesom ljudstva v smislu zakona, ne smejo svojega političnega mnenja niti v uradu niti v zasebnem življenju nikomur vsiljevati, narodna nepripranost mora veljati ne samo za ministra marveč za vsakega uradnika do zadnjega praktikanta. Le uradnik, ki deluje v tem smislu, more računati na skrb in varstvo od strani govorovnika. Uradništvu se stavijo vedno večje in težavnejše zahteve. Velika večina si je svesta svojih dolžnosti.

Dunaj, 5. marca. Ker je odsek za proučenje dogodkov v Trstu sprejel o izjemnem stanju Fuchsov predlog, je med soc.-dem. mnogo razburjenja. Nekateri groze z obstrukcijo. Min. predsednik je baje že obljubil, da se nagla sodba v Trstu odpravi še te dni, morda že jutri, izjemno stanje pa prav v kratkem. V koliko je to poročilo resnično, se ne ve.

Dunaj, 5. marca. »Pilsner Tagbl.« javlja, da bode v dež. zboru imel Wolf zbranih izmed vsenemških posilancev več pristašev nego v drž. zboru. Schönerer ima v češkem dež. zboru samo 10 somišljenikov.

Trst, 5. marca. Včeraj sta se zastrupila v veži neke hiše 29letni Fran Grmek in 44letni Dizzoni, ki sta se seznanila v bolnici in sklenila skupaj umreti. Oba sta mrtva.

Trst, 5. marca. Državni inženirji so pričeli predela za strategično železnico, ki se bo zgradila na državne stroške železnice do državne železniške črte.

Lvov, 5. marca. V Rusiji so bile povodom spomina odprave suženjstva

resne demonstracije. V Petrogradu je zaprta tudi šola za inženirje. Dijaki hodijo v družbi delavcev po ulicah.

Budimpešta, 5. marca. Uradni list objavlja odstop trgovskega ministra Hegedüsa, kateremu je podeljen red železne krone 1. vrste, in imenovanje Horanszkega njegovim naslednikom. Enak red, kot Hegedüs, je dobil pravosodni minister Plosz.

Reka, 5. marca. Udeležba pri dopolnilnih obč. volitvah slaba. Izbrani so 4 avtomatski privrženci z 293 glasovi.

Belgrad, 5. marca. (C. B.) Danes zjutraj je došel iz Šabeca z velikim spremstvom in v uniformi srbskega generala Rade Alavantić, sorodnik Karagjorgjevićev. Podal se je v orožniško vojašnico in alarmiral orožnike. Poklicani orožniški poveljnik Nikolić je pozval Alavantića, naj se legitimira, v tem hipu pa je poslednji ustrelil na poveljnika, a ga le lahno ranil. Nikolić je nato ustrelil nasprotnika, spremstvo so pa aretirali.

Rim, 5. marca. Cesar Viljem je podaril sv. očetu dragoceno uro s stolom. Prihodnji teden jo sv. očetu izroči generalni polkovnik Loč.

Petrograd, 5. marca. Car Nikolaj je daroval za ponesrečence povodom potresa v Šemahi 150.000 rubljev.

London, 5. marca. Listi priobčujo poročilo, da je bil Dewet pri nekem naskoku dne 23. febr. ranjen na roki.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206 2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
4 9 zveč.	734,8	31	sr. jug	oblač.	
7. zjut.	737,5	20	sl. jzah.	sk. oblac.	0,0
12. popol.	738,8	6,1	sl. jvzh.	del. oblac.	
Srednja 24-urna temperatura 4,9 normale: 1,6					

Kemične barve za sobne slikarje, **zemeljne barve** za zidarje ima trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice, v največji izbiri v zalogi. — Cene so nizke. 228 14 11-7

Prijubljani nalžavski 281 6-3

smeťanov sir

razpečava ravnateljstvo veleposestva v Nalžovih, pošta Srebrna gora na Češkem.

Izložbeno okno in dve izložbeni omari

pripravni za trgovino na deželi, se ceno prodajo.

Več se poizve pri g. Primožiču, mizarju v Gradišču pri Cankarji. 290 2-1

Blago za moške

obleke

doskin, pervien, kamgarn, loški ševijot, lovski loden se **najugodnejši** kupi ali naroči iz suknene pošiljateljske trgovine

R. MIKLAUC

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

Vzorci na zahtevanje, poštnino prosto.

Prostovoljna prodaja posestva.

Ker bodem v kratkem Ljubljano zapustil in mi tako ne bode več mogoče moje na sv. Petra cesti št. 13 nahajajoče se posestvo osebno oskrbeti, sem primoran moje posestvo prodati največ dajočemu.

Ustne ponudbe sprejemljem vsaki dan od 2. do 3. ure popoldne v svojem službenem stanovanju, koder se bodo dala tudi druga pojasnila.

Posredovalne osebe izključene, edino neposredna kupčija.

Fran Pávločič,

pregledovalni oficijal I. reda v deželni prisilni delalnici kranjski.

262 4-2

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Odgovorni vrednik: Ivana Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.“

•• Priporočilo. ••

Gostilna pri Gambrinu

na Židovski stezi šte. 4

priporoča svojo bogato zalogo

pristnih vin:

Istrijanec, črni	52 vin. liter.
Istrijanec, beli	56 „ „
Čviček	72 „ „
Štajerec, beli	80 „ „
Teran	80 „ „
Muškatelc	92 „ „
Rizling	96 „ „

Za obilni obisk se priporoča velespoštovanjem

291 3-1

Ivan Kenda
gostilničar.

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da se je preselil

v Gorje pri Bledu

ter se priporoča slavnoistemu za

zidarska in stavbinska dela.

Cene so primerne. — Za solidno delo se jamči.

285 3-1

Franc Turel
zidarski mojster iz Renč na Goriškem.

Letovišče „Laverca“.

Uljudno naznanjam, da sem prevzela od gosp. Karol Lenče-ta, posestnika in vinskega trgovca, njegovo

gostilno na Laverci.

Potrudila se bodem častitim gostom postreči z dobro pijačo, kakor tudi z dobrimi in cenenimi jedili.

Klavir je na razpolago.

Omnibus gosp. Lenče-ta bode ob Veliki noči in nadalje vsako nedeljo in praznik vozil ob 1/3. uri iz Ljubljane od postajališča električne železnice »Vojaško strelišče na Laverco. Nazaj pa po potrebi, kadar bo za poln voz pasažirjev.

Za mnogobrojni obisk se toplo priporočam

velespoštovanjem

292 8-1

Marija Gertscher
gostilničarka.

Zahtevajte povsodi pristni

„Cvekov brinovec“

od Franc Cvek-a v Kamniku.

240 10-5

Pozor!

Za nakupovanje

spomladanskega in letnega blaga

za obleke

v največji izbiri in po najnižji ceni se priporoča

270 3-2

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7.

Uzorci na zahtevanje poštnino prosto.